

שמרנות מתקדמת וקידמה שמרנית

המתקדמת גם נימוסים נאים, וגם שהשימוש בדואר רשום יעיל יותר ובטוח יותר מאשר לתת את המיכתב ביד התלמיד.

הבדל ב:

בין תלמיד שמרן לתלמיד מתקדם

כאשר נער היה מבקש להתקבל כתלמיד לבית-סיפור של הכותב, היה עובר ועדת-קבלה קשוחה של מורים קפדנים ואכזריים שבחנו את השגיו ויכולתו והתנהגותו ובעיותיו האישיות והחברתיות. וכאשר הוחלט שהוא כשר ללימודים ויש בכיסו שכר-הלימוד המתאים, הוא התקבל וזהו.

כאשר נער מבקש להתקבל כתלמיד לבית-הספר המתקדם ביהוד, עליו לעבור ועדת קבלה נעימה של מורים חביבים ומסכירים-פינים שבוחנים את השגיו ויכולתו והתנהגותו ובעיותיו האישיות והחברתיות. וכאשר הוחלט כי הוא כשר ללימודים ויש בכיסו שכר-לימוד מתאים, הוא מועבר אל ועדת הקבלה של התלמידים המתקדמים, כדי שגם הם יחליטו אם יש לקבלו או שמוא חלילה עלולים להתגלות בו סימנים של בעיות ויש להעדיף לסגור בפניו את שערי המוסד המובחר למען יילך ללמוד במיקצועי.

התלמיד החדש נישאל על ידי ועדת הקבלה הי מתקדמת שאלות אישיות, לעתים מביכות, ברוח חביב כה וידידותית. במיזן מסבירים לתלמיד בעדינות ובינימום את תקנות המוסד והוא מוזהר על ידי אחיו המתקדמים לספסל הלימודים לבל יעשן ולבל יעתיק ולבל יעשה כל מעשה אשר הוא רע בעיני אדוני.

התלמיד בבית הספר המתקדם נתון גם לפיקוח מתקדם של תלמידים מתקדמים כמוהו, וגורלו נתון בידיהם לא פחות מאשר בידי מוריו. אולי מבחינה זאת היה יותר טוב בית הספר השמרן, שם יכול היה כל תלמיד לדעת בדיוק מי הם ידידיו ומי הם אויביו.

בעניין רב עקב הכותב אחרי סרט תיעודי שתיאר את המתרחש בבית הספר התיכון המתקדם ביהוד. כמי שיצא מבית ספר קשוח ושמרן אשר הצליח להשאיר בליבו שינאה עמוקה גם היום, ציפה תכותב בקוצר רוח לראות כיצד באה לידי ביטוי רוח הקידמה והחופש בבית הספר המתקדם ביהוד. להלן מובאים רשמים מן ההבדלים שבין בית-סיפור השמרני של הכותב ובית-סיפור המתקדם של תלמידי יהוד.

הבדל א:

בין מורה שמרן למורה מתקדם

כאשר היה הכותב מתרשל בתלמודו, היה קורא לו המורה השמרן והקשות אל הדרו, ונותן לו נאום תקיף ומשפיל, מזהיר אותו מפני הישנות המוקרה ומתריע בפניו על עתידו העומד בסכנה כאם לא ישתפר תיכף-ומיד. לאחר מכן היה נותן המורה הי שמרן והאכזר מכתב אל הורי הכותב המוכס ומצווה עליו להחזיר לידיהם את המיכתב כחתימת ידם של ההורים למחרת. ואמנם היה הכותב חותם בשם הוריו ומחזיר את המכתב למחרת ומכטיח בעיניו דומעות כי ייטיב את דרכיו.

כאשר מתרשל בתלמודו תלמיד מבית הספר הי מתקדם ביהוד, קורא לו המורה הליבראלי והנעים ושואל אותו לשלמו. אחר פונה אליו בעדינות וכי נימוס, כדבר איש עם רעהו ומסביר לו את חומרת מצבו. לבסוף, לפני שיפירד מתלמידו בבירכת צ'או לבבית, מודיע לו המורה בחביבות כי שלח להוריו מכתב רשום ובו מפורטים מעללי בנם, למען יקראו בו ויחזירו את המיכתב כשהוא חתום כחתימת ידם.

זה מוכיח כי מאז ועד היום למדה מערכת החינוך



יש פנתרים שחורים

ברשימה שפורסמה בעמוד זה תחת הכותרת „הפנתרים השקו-פיים“ הביע כותב העמוד את דעתו כי לא ייתכנו פנתרים שחורים אותנטיים אם נציגיהם יס-תפחו לסיעות פרלמנטריות שונות של המימסד הקיים, ובמיוחד של המימסד הליבראלי, הימני והלאומני.

עם זאת ידוע לכותב העמוד, ומובא כאן לידעת הקורא, כי חלקים ניכרים מתנועת הפנתרים השחורים רואים את מאבקם כ-מאבק סוציאליסטי, על כל המשתמע ממנו בתחומי החברה, ה-כלכלה והדרך לשלום.

הקטע הנ"ל לא בא להתעלם מחלקים אלה, כי אם לחזק את עמדתם.

את, איזה יופי של חיים שכאלה

לא לכל אחד יש חיים שכאלה. לרוב האנשים יש סתם חיים, או אפילו חיים מחורבנים. יש רק מעטים שיש להם חיים שכאלה, לא יותר משנים-עשר בשנה. האחרים יושבים מול הטלוויזיה וצופים בחייהם הטובים-יותר של אלה שחיו חיים שכאלה, וכל מסכת חייהם האישיים נראית תפלה, חסרת-ערך ועלובה לעומתם פועלם רב-הפעלים וחייהם התוססים של בעלי החיים שכאלה.

חיים שכאלה היא מין מסיבה של אלה שניצחו, וקהל המפסידים יושב בבית ומוחא להם כף. וישנו גם קהל האורחים באולפן, אלה שזכו לשמש לרגע קט כתפאורה לחייהם של גיבורי התכנית והם נושאים עימם את אותם רגעים היסטוריים, ומהכים כל חייהם האפורים לרגע שבו יוזמנו לאולפן ויוכלו ללבוש את מיטב החליפות וללחוץ את ידו של הגיבור, ולספר במשך דקה או שתיים אל מול העם על אותו קוריוז משעשע או תפל, שהודות לו זכו חייהם הלא-חשובים להשיק במסכת-החיים התוססת של גיבורי החיים שכאלה.

וגיבורי חיים שכאלה בגירסה הישראלית הם גיבורים ממש. פלמחניקים, אנשי-ביטחון, קצינים, מפקדים, טייסים, אנשי-רכש, מנהיגים, מדינאים. אילו ייתן לסכם את רוח התכנית על פי בחירת גיבוריה, היה אפשרי לנסח זאת כך: כאלה הם חייהם של האנשים שעשו את חייהם לכאלה. או שלמו בזמן את זאגרה, ותנו הרבה מחיאות-כפיים.

הדברים נכתבים לפני שידור התכנית על אל"מ (מיל) זאב (זוניק) שחם, ששכר ניתן למצוא בשבועונים את תצפיר החיים שכאלה הללו. חיו של זוניק ומכירים לכותב את חייהם של וילנאי וגורי, וייצמן וגולדה, קהלני ומפקד-זהליקופטרים. כבר מן התקציר מתברר כי גם לזוניק היו קוריוזים בחיים, כמו גם לג'ורי וללוקסי לעיזור ולפוקסי לציטה ולציץ לשייקה וליוסקה. גם פה ירקוני שם, כמו תמיד, ויפה ירקוני תמיד ידעה לשיר בצל ההיסטוריה, שסחבו תרנגולות מהלול וזרקו את הלוקס לכינרת והביאו מעפילים והקימו את המדינה. אלה היו החיים שכאלה.

היום זה כבר אחרת. העם הרבה יותר אפור. מה כבר אפשר להפיק על קצת בית מרעננה, שגורות עשרים שנה את המיכסים מקופסאות-המרק עדיין לא זכתה אפילו באריות-שי. מה כבר אפשר לספר על סטודנטית שיש לה פוסטר על הקיר וקוצים בעציץ. מה אפשר להוציא מחיו של סוכן-ביטוח

„יוסף“, אחד החברים המעטים של „יצחק“ מספר עליו את הסיפור הבא: יום אחד מצלצל אליו „יצחק“ ושואל אם הוא יכול אולי להשיג לו שלוש מאות לירות עד הראשון לחודש, כי הבנק פסרס לחת לו אוברדרפט. „יוסף“ אמר שגם הוא במצב פלכלי די מחורבן, אבל אולי ל"מושה" יהיו כמה לירות כשבילו. „לא משנה“, אמר „יצחק“, „זאת היתה סתם מתיחה, כדי שאם יעשו עלי פעם חיים שכאלה תוכל לספר שהתרחתי עם „אברהם“ שגם לי יש מכרים תפרנים.“

„לוקסי“ אחד החברים הרבים שר „זוניק“ מספר עליו את הסיפור הבא: „זוניק“ מצלצל אליו יום אחד בחמיש בבוקר ואומר: „אני צריך מיד 4000 לירות.“ „לוקסי“ שאל עד מתי אפשר להעביר את הכסף — „עד 8 בבוקר.“ מדוע? „אל תשאל.“ ב"9 מצלצל „זוניק“ שוב. „אתה זוכר את עניין ה6000 הלירות? כבר לא צריך.“ מדוע? „אל תשאל.“ כעבור זמן נפגשו החברים. שואל „לוקסי“ את „זוניק“: „לשם מה היית צריך אז את הכסף?״ „לשם „זוניק“: „ישבתי עם אלני-הו נאווי והתערבנו אם יש לי חברים. ייצמנו להגדלת שנינו לז חברים הרבה יותר“

ואלו הם חייך

שעושה חמישים יום מילואים בבסיס ציוד, או מספסר-קרקעות שגם הוא ראה עליות וירידות עם הנצחונות והתבוסות, או מסתם אחד משוגע שיושב כל היום בקפה ומסתכל על רגליים של תלמידות בנות תשע. מה יש להפיק עליהם? זה חיים? הדבר הכי חשוב שקורה להם זה שהם הולכים לסרט, אז זה משנה? מה זה לעומת סחיבת תרנגולות בארבעים-ושמונה כשאיקסי אמר למיקסי „דחילאק מוטקא!“ וזרק את לוקסי לים אבל יפה ירקוני קפצה להציל אותו כי אין לה אופי. מה לעשות שהיו כל כך מעט מעפילים שרק גורי ומורי ובורי יכולו לסחוב אותם שק-קמה על הגב, וכל השאר ריד הסתכלו, ועקרו הבית גזרו מלכסים של מרקים. וסוכן-הביטוח מיין ציוד בדיוק כשהגיעו המיראזים הראשונים, ולא שמע את הבדיחות המצויינות שאמר טרון לציטה בטקס קבלת הפנים.

אלו הם חיי

תמיד היו כמה שישבו בכורסא המרכזית, כשלידם מנחה ומסיבים הקהל, אבל בכלל לא בטוח שהחיים שלהם דווקא הם החיים שכאלה. אולי בכל זאת החיים הם דווקא לאסוף פקקים. אולי דווקא זאת תשתיתה וצור-מחצבתה של האומה. שלושה דורות ששולחים מיכסים לחברת המרקים ועדיין לא הגרילו כלום.